herpy

PILEGIFTFRØER

Brilliant-thighed Poison Frog

Allobates femoralis

Allobates femoralis er en lille, mørk frø på 3-4 cm fra Amazonas og Guyanaskjoldet med en orangegul plet bag armen og en halvmåneformet orange plet på låret. Den er dagaktiv og jordlevende, hannerne forsvarer territorier med et højt kald, og frieriet er et af de længste blandt pilegiftfrøerne. Arten hører til familien Aromobatidae og regnes for ugiftig.

Familie: Aromobatidae Tidligere navn: *Epipedobates femoralis; Phyllobates femoralis; Dendrobates femoralis* Udgivet 15. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**3-4 cm** snude-kloak-længde
Levetid	**5-10 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Jordboende**
Biotop	**Regnskov**
Hudgift	**Ingen kendt**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 40 × 40 cm** L × B × H til 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**25-28 °C**
Temperatur, nat	**21-24 °C**
Luftfugtighed	**70-100 %**
Vand	**Vandskål** dybde 1-2 cm
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis eller 1 han med flere hunner**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudserne bæres til vand**
Æglægning	**På jorden**
Æg pr. lægning	**8-20**
Klækning	**15-20 dage**
Larvetid	**40-50 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Alger/planter**
Yngelpleje	**Vogter æggene og bærer haletudserne**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Står på CITES liste II, så handel over landegrænser kræver CITES-papirer, og sælgeren bør kunne dokumentere, at dyrene er lovligt opdrættet. De fleste andre arter i slægten er ikke listet, så sørg for, at navnet i papirerne passer. EU-bilaget er ikke aflæst og er derfor udeladt.

Om arten

Allobates femoralis er en slank, langbenet frø. Hannerne måler 28-33 mm fra snude til kloak, og hunnerne er lidt større; samlet svinger angivelserne fra 25 til 38 mm, altså 3-4 cm. Ryggen er mørkebrun til sort og let kornet, struben er sort, og bugen er hvid med sort tegning. En lysebrun stribe løber fra snuden til bagbenene, og en afbrudt hvid stribe løber langs siden fra snuden til armen og videre til benet. Bag armen sidder en orangegul plet og yderst på låret en halvmåneformet orange plet, som hannen viser frem under frieriet. Tegningen varierer mellem bestandene: i Ecuador og Peru er den øverste sidestribe gyldengul og den nederste blåhvid, mens dyr fra Brasilien og Guyana har hvide striber og en grå, blåmarmoreret bug.

Arten blev beskrevet af George Albert Boulenger i 1884 og har siden stået i slægterne *Phyllobates*, *Dendrobates* og *Epipedobates*. I dag hører den til familien Aromobatidae, ikke Dendrobatidae, som de fleste pilegiftfrøer i hobbyen. Adfærden ved frieriet varierer også mellem bestandene, så dyr fra forskellige områder bør ikke blandes.

Hudgift er sat til ingen, fordi *A. femoralis* regnes for en ugiftig art. Helt afklaret er det dog ikke: en undersøgelse fra 2017 fandt tegn på giftighed i nogle bestande, men resultatet er blevet anfægtet, og i et fodringsforsøg optog en opdrættet *A. femoralis* uventet et svagt alkaloid fra foderet i huden. Farlig hudgift er ikke dokumenteret. Huden er tynd som hos alle padder, så håndtér ikke dyrene, og vask hænder efter arbejde i terrariet.

Udbredelse og levested

Allobates femoralis lever i Amazonbassinet og det tropiske østlige Sydamerika: Brasilien, Guyana, Surinam og Fransk Guyana samt de østlige dele af Colombia, Ecuador, Peru og Bolivia. Et enkelt fund i Venezuela kan skyldes en forveksling med *Ameerega picta*. Langt de fleste registrerede fund kommer fra Brasilien, fulgt af Ecuador, Fransk Guyana, Peru, Surinam og Colombia.

Arten er vurderet som ikke truet (LC) på IUCN's rødliste, fordi den er vidt udbredt og almindelig, og der er ikke påvist særlige trusler.

> **Oprindelig udbredelse:** Bolivia, Brasilien, Colombia, Ecuador, Fransk Guyana, Guyana, Peru og Surinam.

LEVESTED

Allobates femoralis lever på bunden af tropisk lavlandsregnskov, hvor den færdes i løvlaget. Den findes oftest under 300 m over havet, men i Colombia og Ecuador op til omkring 1.000 m. Arten er dagaktiv og lever af små insekter som biller, fårekyllinger, kakerlakker og myrer, mens ungerne mest tager springhaler.

Hannerne kalder fra hævede steder som rødder og væltede stammer og forsvarer et territorium mod andre hanner. Hunnerne holder sig til få, små områder og bevæger sig mest på dage med frieri. Ynglen følger regntiden: i den østlige del af udbredelsen fra november til april med top i januar og februar. I tørtiden er der kun enkelte lægninger, når det regner. Hunnerne bevæger sig mere, når det er køligt og vådt.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl

Pasning

TERRARIET

Et par *Allobates femoralis* kan holdes i et glasterrarie på 60 × 40 × 40 cm, og mindst 50 × 50 × 50 cm nævnes også. Arten lever ved jorden, så gulvarealet tæller mest, men hannerne klatrer gerne lidt op for at kalde. Holdes flere par sammen, skal terrariet være stort og have mange synsbarrierer, fordi hannerne er territoriale.

En velafprøvet indretning har lecakugler i bunden og et tykt lag rent egeløv ovenpå, hvor frøerne gemmer sig og lægger æg. Bag- og sidevægge kan dækkes med træbregne og kork, og en halv kokosskal som skjul, en gren som udkigspost, et par planter og en lille vandskål fuldender terrariet. Låget skal have ventilation, der er tæt nok til, at bananfluer ikke slipper ud. Frøerne er hurtige, så pas på, når døren åbnes.

TEMPERATUR

Dagtemperaturen skal ligge på 25-28 °C, og om natten sænkes den 3-4 grader. Et dagligt forløb fra omkring 21 °C om natten til 28 °C om dagen svarer til forholdene i Fransk Guyana og har givet gode resultater med avl. Temperaturen behøver kun at svinge 1-2 grader over året, og der er ingen vinterhvile.

Pilegiftfrøer tåler langvarig varme dårligt, så hold øje med temperaturen om sommeren, og brug et digitalt termometer med føler nede i terrariet. Varmen kommer helst fra rummet og belysningen.

Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden skal være høj: 70-80 % midt på dagen og op mod 100 % morgen og aften. Et automatisk regnanlæg, der fx giver to korte byger om dagen, holder løvlaget fugtigt og frøerne aktive; et tågeanlæg hjælper med de fugtige morgen- og aftentimer. Blade og inventar skal kunne tørre lidt imellem, så der ikke opstår skimmel og stillestående luft.

Brug osmosevand eller regnvand, så der ikke kommer kalkpletter. Bliver løvlaget tørt, tørrer frøerne hurtigt ud.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

Giv en lav glasskål på omkring 10 cm i diameter med 1-2 cm vand, som frøerne let kommer op af. Den bruges også af hannen, når han skal af med haletudserne. Brug regnvand, osmosevand eller afkloreret postevand, og skift vandet ofte.

Padder optager vand og stoffer gennem huden, så sæbe, rengøringsmidler og creme må ikke komme i nærheden af terrariet. Skrub skålen med varmt vand uden sæbe.

Læs mere: Opdræt af haletudser

LYS OG UVB

Lyset er først og fremmest til planterne. 12 timers lys om dagen, fx fra kl. 7 til 19, har fungeret godt, og lysstofrør eller LED på omkring 6.500 K giver naturlige farver og god plantevækst.

UVB er ikke dokumenteret som nødvendigt for arten, og frøerne får deres D3-vitamin gennem tilskuddet på foderet. Vælger du alligevel en svag UVB-kilde, så hold dig til Ferguson-zone 1, og giv et tæt løvlag at søge ind under.

Læs mere: Lys og UVB Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

FODER

Allobates femoralis lever af små insekter. I terrariet består grundfoderet af vingeløse bananfluer, suppleret med springhaler, helt små fårekyllinger, små voksmøllarver og engplankton. Ungerne tager mest springhaler og små bananfluer.

Voksne frøer fodres to-tre gange om ugen, unger hver dag eller hver anden dag. Pudr foderdyrene med et vitamin- og mineralpulver til padder. Hold egne kulturer af bananfluer og springhaler, så der altid er foder.

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Allobates femoralis er dagaktiv, og hannerne er territoriale. De kalder med et højt, langt, vibrerende kald på omkring fem sekunder og forsvarer deres område mod andre hanner, nogle gange med kampe på et kvarters tid, indtil den ene trækker sig. Hunnerne er ikke aggressive mod hinanden, og en han kan sagtens fri til to hunner. Hold derfor ét par eller en han med to hunner, men aldrig flere hanner i et lille terrarie.

Arten er hurtig og sky, især som ung. Håndtér ikke dyrene; huden er tynd og tåler ikke sæbe, salt og creme. Skal en frø flyttes, så lok den ind i en ren plastikbøtte.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannerne kendes på kaldet og er lidt mindre end hunnerne, som er tydeligt større og fyldigere. Alder ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret. Den sikreste vej til et par er at lade flere ungdyr vokse op sammen og se, hvem der kalder, eller at købe et etableret par.

PARRING

Parringen foregår i hannens territorium og er et af de længste frierier blandt pilegiftfrøerne: hannen kan fri til en hun i to-tre dage. Han fører hende rundt til et dækket æglæggested under blade eller en stamme, kalder undervejs med et lavere frierikald og viser sig frem ved at puste struben op, løfte benene, dreje rundt og strække bagbenene, så de orange lårpletter ses. Hunnen følger efter og stryger arme og ben hen over bugen. Hunnerne afviser sjældent en han.

Inde ved æglæggestedet tager hunnen initiativ til berøringen, og i nogle bestande griber hannen hende om hovedet, mens æggene lægges. I terrariet holder to korte regnbyger om dagen ynglelysten oppe, og et tykt lag egeløv giver mange steder at lægge æg.

ÆG OG HALETUDSER

Hunnen lægger æggene i løvlaget under et blad eller en bid træ, så det danner et tag over lægningen. Angivelserne svinger fra 8-17 til omkring 20 æg pr. lægning. Hannen vogter æggene, og når de klækker, kravler haletudserne op på hans ryg. Han bærer dem til vandsamlinger uden for territoriet, i naturen op til 180 m væk, og fordeler dem ofte på flere steder. Hunnen bærer kun haletudser, hvis hannen er forsvundet. En han, der overtager et nyt territorium, kan æde den tidligere ejers æg.

I terrariet afsætter hannen haletudserne i vandskålen. Vil man opdrætte målrettet, kan haletudserne flyttes over i et kar eller enkeltvis i rør med halvt osmosevand og halvt gammelt vand med egeblade, gerne med et filter. Hold vandet omkring 26 °C, skift det en gang om ugen, og fodr frit med tørrede nældeblade.

METAMORFOSE

Æggene udvikler sig i løvlaget i 15-20 dage, før haletudserne klækker og bæres til vand. Under naturlige forhold går der derefter 40-50 dage til forvandlingen, og selve overgangen fra haletudse til lille frø tager omkring tre dage.

Når alle fire ben er synlige, er forvandlingen nær. Sørg for let adgang til land, fx en skråtstillet boks eller kork og sten, der stikker op af vandet, så den lille frø kan kravle op uden at drukne.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger er meget små. Hold dem i et lille opdrætsterrarie med lecakugler, rent egeløv og samme klima som de voksne, med to korte regnbyger om dagen. Fodr dem hver anden dag med springhaler og vingeløse bananfluer pudret med vitaminer og mineraler. Ungerne er sky, så giv dem mange skjul, og flyt dem kun, når det er nødvendigt.

Sundhed og typiske fejl

Der findes ingen sygdomsliste for arten, men disse problemer går igen hos pilegiftfrøer:

- Udtørring ved for lav luftfugtighed eller et tørt løvlag.
- Varmestress, hvis terrariet bliver for varmt om sommeren.
- Chytridsvamp (*Batrachochytrium dendrobatidis*), en alvorlig paddesygdom. Hold nye dyr i karantæne, adskilt fra dem, du har i forvejen.
- Mangelsygdomme som bløde knogler og skæve ben, hvis foderet ikke pudres med vitaminer og mineraler.
- Parasitter, der giver vægttab trods god appetit. En afføringsprøve hos dyrlægen afslører dem.

Levealderen er ikke dokumenteret for arten; 5-10 år i boksen er et skøn ud fra andre små pilegiftfrøer. Padder er svære at diagnosticere og behandle, så forebyggelse er det vigtigste. Kontakt en dyrlæge med forstand på padder, hvis en frø bliver sløv og afmagret eller får sår på huden.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.